

۲۰۲۲/۰۴/۲۹

عبدالباری جهانی

فیدرالیزم یا تجزیه طلبی؟

امروز، در سایت افغان جرمن، مضمون نسبتاً مفصل و پرمحتوا، متکی بر ارقام و مستند بر اسناد محترم داکتر صاحب نوراحمد خالدي را مطالعه نمودم. الحق که چنین مضمون همه جانبه و مستند را از دیر باز به چشم خورد. داکتر صاحب خالدي نه به یک مسله، بلکه اصلاً به یک خطر، اساسی اشاره نموده که افغانستان از دیر زمانی با آن مواجه است.

ضمناً توجه داکتر صاحب را به پراگراف اول صفحه دوم مضمون پرمحتوای شان معطوف میدارم، که یقین دارم از قلمشان افتاده است و آن مسله دشمنی دیرینه ایران با افغانستان است. اگرچه پاکستان دشمن قدیمی و فعلی افغانستان و باعث هزارها بدبختی و جنگ های داخلی خانمان سوز افغانهاست مگر ایران اگر نسبت به پاکستان خطرناکتر نباشد کمتر هم نیست. ایران از زمان مأموریت اول سر جان مالکم، بحیث سفير حکومت برتانیه، به دربار تهران ۱۷۹۹ تا به مستقر شدن حکومت مرکزی امیر عبدالرحمن خان و تا به امروز دعوای ملکیت خاک ما، هرات، بادغیس، غور و سیستان افغانی را از سر بدر نموده و هر وقت تلاش تضعیف نمودن و تجزیه نمودن افغانستان را نموده است. نه تنها دعوای ملکیت خاک و شهرهای افغانستان را مینماید بلکه میراث فرهنگی افغانستان و افغانها را هم از خود میداند. و از همین رو در طول تاریخ ما هیچ گاهی آرام ننشسته و هیچ وقت، به منظور فروپاشی افغانستان، از دسایس دست بردار نشده است. چون مضمون داکتر صاحب را بسیار ارزشمند، علمی و مفید یافتم، اشاره به این نکته نمودم.

به عقیده بنده، طرح هر مشکل اجتماعی و سیاسی باید مولود و معلول سستم مشخص حکومتی یک جامعه باشد. سوال بنده از فیدرال طلبان همین است که ایا مشکلات امروزی و دیروزی ما به سستم حکومت مرکزی ارتباطی داشته است؟ بعقیده انیجانب مسله برعکس است. از زمان سقوط زمانشاه ۱۸۰۱ تا به امروز، هر وقتی که حکومت مرکزی تضعیف شده، بدبختی ها و مصایب را ببار آورده است. و کسانیکه تحت نام ستم ملی و ستم قومی مبارزه مینمودند در مدت بیست سال دیموکراسی امریکایی ها، که هر یک شان زمامدار منطقه خود بودند، بآلنوبه مردم خود را قاپیدند. نه تنها هیچ دردی را مداوا نمودند بلکه باعث در بدری و گرسنگی عمومی، مهاجرت های گروهی و بالاخره رویکار آمدن رژیم امروزی شدند. دوستم، عطا، اسماعیل خان، محقق، خلیلی و... هر یک آنها در منطقه خود حاکم چه که پادشاه مطلق بودند. یعنی ما در بیست سال دیموکراسی امریکایی اگر بالفعل نظام فیدرالی نداشتیم بالقوه یک نظام فیدرالی، صد چند ظالمانه تر از نظام های گذشته حکومت مرکزی، را دارا بوده ایم. فیدرالیستها، تحت هر اسم و رسمی که شعار میدهند مطلب شان تجزیه افغانستان، به منظور اغراض و منافع شخصی، است و تجزیه نه عملی و نه به نفع هیچ قومی بوده است.

برای مطالب دیگر عبدالباری جهانی روی عکس کلیک کنید